

2002

titel: 'Bandstad' maakt inbreuk op groen

medium: De Volkskrant

datum: 7-3-2002

auteur:

'Bandstad' maakt inbreuk op groen

De Bloemendalerpolder tussen Weesp en Muiden is nog behoorlijk ongerept. Maar over een jaar of vijftien is dit veenweidegebied waarschijnlijk bebouwd. "Niet helemaal natuurlijk", bezweert Duco Stadig (PvdA), wethouder ruimtelijke ordening van Amsterdam, die het plan bedacht. "Er komen hooguit vijfduizend woningen. Een deel van het landschap kan worden gespaard."

Niet iedereen is daar gerust op, bleek onlangs tijdens een informele topconferentie van politici en bestuurders in Kasteel Groeneveld in Baarn.

Publicist Herman Vuijsje, ghostwriter van de Vijfde Nota Ruimtelijke Ordening, vreest dat het idee van Stadig de opmaat vormt voor nog meer stedelijke ontwikkeling in de polder.

Vuijsje maakte onlangs, in opdracht van Staatsbosbeheer, een voettocht langs de groene grens van Amsterdam. Zijn eerste conclusie: de buitenkant van de stad telt, nu nog, verrassend veel "groene vergezichten".

Dat hebben de Amsterdammers te danken aan hun stadsplanners uit de jaren dertig. Die ontwierpen in het "Algemeen Uitbreidingsplan Amsterdam" een stervormige stad, waarin het platteland langs de Amstel, de Diem en ook in Waterland diep in stedelijke bebouwing kon doordringen.

Maar juist die groene 'scheggen' en 'lobben' worden nu bedreigd, doordat zich aan de buitenrand van Amsterdam, min of meer spontaan, een nieuwe 'bandstad' begint te vormen.

Ruwweg in een halve cirkel van het gebied boven Waterland (Noord-Holland Midden in ambtelijk jargon) aan de noordkant van de stad, via het steeds sterker verstedelijkte Schiphol (Hoofddorp, Aalsmeer, de Bovenkerkerpolder bij Amstelveen) in het westen, naar de nieuwste verstedelijkingszone tussen Ouderkerk en Muiden.

Bestuurders en politici spreken er, met Vuijsje, schande van. Die nieuwe woonwijk in Bloemendalerpolder kan misschien nog net door de beugel. "Maar zo'n bandstad is onaanvaardbaar" zegt Marijke Vos (GroenLinks).

Conferentievoorzitter Felix Rottenberg rept van een urgent "nationaal vraagstuk". En Kees Vriesman (directeur Staatsbosbeheer, tot voor kort secretaris-generaal van het ministerie van VROM) verklaart de sluipende verstedelijking rond Amsterdam uit het ontbreken van "een gemeenschappelijke visie" van de gemeenten die er de scepter zwaaien.

Volgens PvdA-kamerlid Adri Duivesteijn "glijpt het land aan alle kanten onder onze vingers weg".

Hij vindt dat er, niet alleen voor Amsterdam maar voor de hele Randstad, 'een stedenbouwkundig ontwerp' moet komen, waarin naar het voorbeeld van het Algemeen Uitbreidingsplan, de grens tussen groen en stad voor decennia wordt vastgelegd.

Maar wie maakt dat grote plan? Wie voert het uit en bewaakt het op de lange termijn? "De traditionele hiërarchische planningsstructuur van rijk, provincie en gemeenten faalt", noteert Vuijsje in het verslag van zijn voettocht ('Langs de Groene Grens van Amsterdam').

En inderdaad. De provincie Noord-Holland wil graag een hoofdrol spelen, maar is daar volgens VVD-gedeputeerde H.M. Meijdam wegens gebrek aan macht en middelen niet toe in staat. Amsterdam, de grote stad, heeft niet zoveel fiducia in een hoofdrol van de provincie. En tegen het stedenbouwkundige masterplan van Duivesteijn heeft Stadig geen enkel bezwaar, "zolang het maar niet door Duivesteijn wordt gemaakt".

Willem Spijkers, regiocoördinator voor het gebied boven Waterland, relateert het belang van overkoepelende gebiedsvisies en plannen. "Voor Noord-Holland Midden zijn de laatste decennia meer dan vijftig plannen gemaakt. Over 80 procent is iedereen het eens, maar de rest verhindert de regionale bestuurders tot daden over te gaan."

Spijkers zou graag zien dat boeren, projectontwikkelaars en natuurbeschermers een hoofdrol krijgen bij de uitvoering van al die goede voornemens.

Auke Bijlsma, gemeenteraadslid voor de PvdA, denkt er zo over. "De toekomst van het cultuurlandschap rond Amsterdam hangt af van de overlevingskansen van de boeren. Misschien moet de overheid hun land wel overnemen en tegen een nette grondprijs terug verhuren. Dan worden de honderden miljoenen die nu voor groenprojecten beschikbaar zijn, tenminste effectief gebruikt. "